

ANALIZA PRAWA MATERIALNEGO DT. NAKAZU ZAKRYWANIA UST I NOSA

NINIEJSZE ZESTAWIENIE JEST ANALIZĄ UMOCOWANIA PRAWNEGO
NAKAZU ZAKRYWANIA UST I NOSA WZGLĘDEM:

Rozporządzenia Rady Ministrów ws.
ustanowienia określonych ograniczeń
nakazów i zakazów związku ze stanem
wystąpienia epidemii

Ustawy z 5 grudnia 2008 r.
o zapobieganiu oraz
zwalczaniu zakażeń i chorób
zakaźnych u ludzi

Konstytucji
Rzeczypospolitej
Polskiej z 2 kwietnia
1997 r.

SPRAWDZIMY CZY NAKAZ JEST UMOCOWANY LEGALNIE I SKUTECZNIE OPIERAJĄC SIĘ O WYROKI
WOJEWÓDZKICH SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH, SĄDU NAJWYŻSZEGO ORAZ ANALIZĘ WŁASNĄ

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Rozporządzenie Rady Ministrów ws. ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów związku ze stanem wystąpienia epidemii

BRAK ADRESATA NORMY MASECZKOWEJ

Powyższe rozporządzenie jest aktem wykonawczym do art 46b pkt 13 Ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i w paragrafie dt. nakazu zakrywania ust i nosa brzmi:

Do dnia ..... r. nakazuje się (KOMU?) zakrywanie, przy pomocy maseczki, ust i nosa:

[kolejno w punktach są wymienione obszary realizacji nakazu]

Jak widzimy w powyższym przykładzie nie został określony adresat rozwiązania. Jest to niezbędne zgodnie z § 6. Zasad techniki prawodawczej:

Przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norma wyrażała intencje prawodawcy

Intuicyjnie, każdy potencjalny adresat ma usta i nos, więc nakaz może dotyczyć wszystkich. Jednak przed 2 XII 2020 r. norma brzmiała podobnie, natomiast adresata rozwiązania precyzowała Ustawa (były to osoby chore i podejrzane o zachorowanie). Nowelizacja Ustawy zmieniła normę "maseczkową", a w niej nie został zawarty adresat, przez co wymagane jest, aby techniczne aspekty wyjaśniało rozporządzenie, co nie ma miejsca w podanym zakresie.

Rozporządzenie Rady Ministrów ws. ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów związku ze stanem wystąpienia epidemii

WYJĄTEK POTWIERDZA REGUŁĘ?

Rozporządzenie przewiduje cały szereg wyjątków od normy.
Wśród wyjątków znajdziemy kuriozalne zapisy jak na przykład:

pojazdu samochodowego, z wyłączeniem pojazdów samochodowych będących środkami publicznego transportu zbiorowego, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

(więc na usta i nos pojazdu nie zakładamy maseczki)

Jak i poprawne zapisy:

sędziego, trenera oraz osoby uprawiającej sport w ramach współzawodnictwa sportowego [...]

Istnieje łacińska sentencja "Exceptio probat regulam" (Wyjątek potwierdza regułę).
Jednak dotyczy ona całkowicie odwrotnych sytuacji.

Powstała ona w Cesarstwie Rzymskim. Korneliusz Balbo, który nie był Rzymianinem, otrzymał tamtejsze obywatelstwo. Tę decyzję zaskarżono argumentując, że istnieją umowy zabraniające nadawania obywatelstwa członkom niektórych plemion. Jednak Balbo nie należał do żadnego z tych plemion, więc Cyceron dowodził, że skoro prawo dokładnie ustala wyjątki, kiedy coś jest zabronione, to wynika z tego właśnie, że w przypadkach nie objętych tymi wyjątkami jest to dozwolone.

Rozporządzenie Rady Ministrów ws. ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów związku ze stanem wystąpienia epidemii

WYJĄTEK POTWIERDZA REGUŁĘ?

Analogią do "exceptio probat regulam" jest art. 1 Kodeksu Wykroczeń:

Odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę [...]

WYJĄTEK POTWIERDZA REGUŁĘ to norma, określająca, że to co jest zabronione w drodze wyjątku, jest dozwolone tam, gdzie wyjątek nie zachodzi. W przypadku maseczkowych wyjątków sytuacja jest całkowicie odwrotna - istnieje norma nakazowa i od niej wyjątki odstępstwa, do których nie trzeba się stosować.

Z drugiej strony mawia się "Wyjątek od reguły". Jednak, żeby wyjątek był skuteczny, reguła musi być ustalona. Natomiast rozporządzenie nie ustala adresata rozwiązania, co jest sprzeczne z zasadami technik prawodawczych, tym samym nie mogą zaistnieć wyjątki, gdyż reguła nie jest ustanowiona.

Przykładem poprawnego "wyjątku od reguły" jest zakaz parkowania w dni nieparzyste. Wówczas w dni parzyste już można, gdyż rozróżniamy tylko dni parzyste i nieparzyste.

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Rozporządzenie Rady Ministrów ws. ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów związku ze stanem wystąpienia epidemii

WYJĄTEK OD REGUŁY?

§ 25 Zasad technik prawodawczych brzmi:

1. *Przepis prawa materialnego powinien możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować (przepis podstawowy).*
2. *Przepis podstawowy może wyjątkowo wskazywać tylko zachowanie nakazywane albo zakazywane jego adresatowi, jeżeli:*
  - 1) *adresat lub okoliczności tego nakazu albo zakazu są wskazane w sposób niewątpliwy w innej ustawie;*
  - 2) *celowe jest, aby określenie adresata lub okoliczności zamieścić w przepisach ogólnych tej samej ustawy;*
  - 3) *powszechność zakresu adresatów lub okoliczności jest oczywista.*

- 1) **Adresat tej normy nie jest zawarty w innej ustawie;**
- 2) **Przepisy ogólne tej samej ustawy nie zawierają adresata;**
- 3) **Powszechność zakresu adresatów nie jest oczywista z dwóch względów. Po pierwsze Ustawa sprzed 2 XII 2020 r. precyzowała dokładnie adresatów. Dodatkowo każda inna norma rozporządzenia takiego adresata zawiera. Wyjątkiem jest jedynie norma maseczkowa.**

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Rozporządzenie Rady Ministrów ws. ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów związku ze stanem wystąpienia epidemii

INNE POPRAWNIE ZAADRESOWANE NORMY ROZPORZĄDZENIA

Spójrzmy na poniższe przykłady:

Do dnia ..... osoby przebywające:

[kolejno w punktach są wymienione placówki handlowe]

– są obowiązane nosić rękawiczki jednorazowe lub stosować środki do dezynfekcji rąk

*Od dnia 31 grudnia 2020 r. od godz. 19.00 do dnia 1 stycznia 2021 r. do godz. 6.00 na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej **przemieszczanie się osób przebywających** na tym obszarze jest możliwe wyłącznie w celu: [...]*

*Do dnia ..... w przypadku gdy przemieszczanie się następuje: 1) pieszo – jednocześnie **mogą się poruszać osoby** w odległości nie mniejszej niż 1,5 m od siebie: [...]*

Każdy z powyższych przykładów norm z rozporządzenia zawiera adresata rozwiązania. Są nimi "osoby przebywające" lub "poruszające się". Tym samym norma maseczkowa powinna brzmieć:

Do dnia ..... nakazuje się, przy pomocy maseczki, zakrywać usta i nos osobom przebywającym w: [...]

Rozporządzenie Rady Ministrów ws. ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów związku ze stanem wystąpienia epidemii

CO Z ZAŚWIADCZENIEM?

Wśród wyjątków jest zapis o chorobach, które zwalniają z zakrywania ust i nosa. Na żądanie określonych służb należy okazać zaświadczenie lub inny dokument poświadczający schorzenia.

Natomiast w świetle wcześniejszych argumentów jest to zapis martwy, gdyż takie wyjątki nie mogą istnieć, jeśli reguła jest nieustalona. Oczywiście policja bezprawnie takiego zaświadczenia wymaga, jednak jeśli takiego zaświadczenia lub dokumentu nie posiadamy, można tłumaczyć policjantom, iż jesteśmy zwolnieni z nakazu, gdyż norma nie określa, że to właśnie my jako "osoby przebywające" w określonym miejscu musimy stosować się do nakazu

Czym jest "inny dokument"? Definicja dokumentu znajduje się w art. 77(3)Kodeksu cywilnego: *Dokumentem jest każdy nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią.* Co to oznacza w praktyce?

Zgodnie z tą definicją dokumentem jest nasze oświadczenie pisemne. Jednak czy taki dokument będzie respektowany przez funkcjonariusza, to już z praktyki zależy konkretnie od osoby na którą się trafi.

Rozporządzenie Rady Ministrów ws. ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów związku ze stanem wystąpienia epidemii

CZYM JEST MASECZKA?

Abstrahując od braku adresata rozwiązania, rozporządzenie posiada jeszcze jeden mankament. Mianowicie w rozporządzeniu, ani Ustawie nie jest wyjaśnione czym jest "maseczka". Zgodnie z § 146 Zasad technik prawodawczych:

W ustawie lub innym akcie normatywnym formułuje się definicję danego określenia, jeżeli:

1) dane określenie jest wieloznaczne;

Maseczka jest określeniem wieloznacznym. Więc Ustawa lub akt wykonawczy powinien zawierać precyzyjną definicję tego określenia. Wobec tego, że nie posiada musimy się posłużyć słownikiem PWN:

1. zdrobienie od maska w znaczeniu 1, 5.

2. «okład na twarz z ziół, kremu itp. stosowany w celu odświeżenia i ujędrnienia skóry»

Maska 5:

osłona twarzy chroniąca ją przed działaniem szkodliwych substancji lub przed urazami; też: osłona na nos i usta zapobiegająca rozsyłaniu zarazków

Nie jest wobec tego zasadnym interpretować maseczkę jako okład na twarz. Zgodnie ze słownikiem jest to również zdrobienie od maski, która jest także osłoną przez zarazkami. Jednak jest to tylko "osłona", a osłoną może być przyłbica czy też część odzieży, więc w tej materii nic się nie zmieniło, gdyż Ustawa nie precyzuje czym jest maseczka.

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

MASECZKOWA DELEGACJA USTAWOWA

Od 2 grudnia 2020 r. skutecznie funkcjonuje poniższa delegacja ustawowa zawarta w art 46b pkt 13:

*46b. W rozporządzeniu, o którym mowa w art. 46a, można ustanowić:
13. nakaz zakrywania ust i nosa, w określonych okolicznościach, miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach, wraz ze sposobem realizacji tego nakazu.*

Tym samym nakaz zakrywania ust i nosa wynika z ustawy, a rozporządzenie rozstrzyga kwestie techniczne. Jak widzimy wytyczne w powyższej delegacji ustawowej również nie zawierają kategorii adresatów.

Jak zauważa Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu wyroku z 27 października 2020 r. sygn. akt II SA/Op 219/20:

Przez "wytyczne" należy rozumieć merytoryczne wskazówki dotyczące treści norm prawnych, które mają znaleźć się w rozporządzeniu. Jeśli natomiast ustawodawca decyduje się, tak jak w tym przypadku, na przekazanie do uregulowania w rozporządzeniu szeregu zagadnień, to równocześnie powinien określić odrębnie wytyczne dla każdego z tych zagadnień (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 października 1999 r., sygn. akt K 12/99 i z dnia 3 kwietnia 2012 r., sygn. akt K 12/11).

**SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES**

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

BRAK WYTYCZNYCH W DELEGACJI USTAWOWEJ

Idąc dalej rozważaniami WSA w Opolu:

Wytyczne, zawarte w delegacji ustawowej, dotyczące treści aktu wykonawczego nie muszą być zamieszczone w tym artykule, który upoważnia organ naczelny do wydania rozporządzenia. Mogą być zawarte w dowolnym miejscu ustawy. Ich treść powinna jednak umożliwiać organowi stanowiącemu akt niższej rangi rozpoznanie zamiaru i zakresu upoważnienia ustawodawcy. W ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi takich wytycznych nie było.

Oczywiście wyrok dotyczy sytuacji sprzed 2 XII 2020 r. Należy się wobec tego w tym miejscu, czy wytyczne zostały uzupełnione nowelizacją.

Jak stanowi § 66 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej:

Wytyczne dotyczące treści rozporządzenia są wskazówkami wyznaczającymi treść rozporządzenia lub sposób ukształtowania jego treści. W wytycznych można wskazać w szczególności:

- 1) rozstrzygnięcia, których nie wolno przewidzieć w rozporządzeniu;*
- 2) granice, w jakich muszą zmieścić się rozstrzygnięcia rozporządzenia;*
- 3) wymagania, jakim mają odpowiadać rozwiązania przyjęte w rozporządzeniu;*
- 4) cele, jakie mają zostać osiągnięte przez rozporządzenie;*
- 5) okoliczności, jakie należy uwzględnić, tworząc rozporządzenie.*

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

BRAK WYTYCZNYCH W DELEGACJI USTAWOWEJ

Chociaż ustawa musi zawierać wytyczne, to nie muszą one być zawarte w przepisie formułującym upoważnienie do wydania rozporządzenia, możliwe jest też ich zamieszczenie w innych przepisach ustawy, o ile tylko pozwala to na precyzyjne zrekonstruowanie treści tych wytycznych. Jeżeli jednak rekonstrukcja taka okaże się niemożliwa, to przepis zawierający upoważnienie będzie musiał zostać uznany za wadliwy konstytucyjnie (por. wyroki TK z: 26 października 1999 r., sygn. akt K 12/99; 29 maja 2002 r., sygn. akt P 1/01; 23 lutego 2010 r., sygn. akt K 1/08).

Powyższy fragment z wyroku WSA w Opolu uświadamia nam, iż rozporządzenie wydawane bez wytycznych jest wadliwie konstytucyjnie, sprzeczne z art. 92. Konstytucji. Tym samym wprowadzane wszelkie ograniczenia, nakazy i zakazy, tworzące cały reżim sanitarny są nielegalne! Dosadnie określił to wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 lutego 2021 r. VII SA/Wa 1761/20:

Ani w art. 46 ust. 4, ani w art. 46b ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych stanowiących rzekomo skuteczną podstawę prawną wydania rozporządzenia RM, nie zawarto jakichkolwiek wytycznych dotyczących treści rozporządzenia i materii poddanej regulacji.

Co istotne fragment dt. braku wytycznych w delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia jest cytowany przez inne Wojewódzkie Sądy Administracyjny, co tworzy swoistą linię orzecniczą, stwierdzającą nielegalność rozporządzeń.

Dodatkowo tą samą wadę zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z 16 marca 2021 r. Sygn. akt II KK 97/21.

Wg Sądu Najwyższego niekonstytucyjne rozporządzenie nie może wypełniać blankietu normy sankcjonowanej, więc nie można karać na podstawie tak wydanych rozporządzeń.

**SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES**

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

BRAK DANYCH DO DELEGACJI USTAWOWEJ

Delegacja ustawowa upoważniająca do wydawania rozporządzeń zawiera następującą treść:

*Art. 46a. W przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, **na podstawie danych przekazanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw administracji publicznej, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wojewodów: [...]***

Rządowe Centrum Legislacji w piśmie do Pana Pawła Nogala (RCL.BP.0150.86/2021) stwierdziło, iż takich danych nie posiada. Czyli rozporządzenia wydawane są bez danych, których wymaga ustawodawca. Sprawia to, iż rozporządzenia są publikowane z pogwałceniem ustaleń ustawodawcy. Jest to już druga przesłanka po braku wytycznych i rozporządzenia są wydane z wadą prawną.

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

BRAK SANKCJI WYKROCZENIOWEJ

Od 2 XII 2020 r. policja proponuje mandaty za pomocą nowego art. 116 § 1a kw:

Kto nie przestrzega zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi podlega karze grzywny albo karze nagany.

Jednak artykuł ten jest tak samo blankietowy jak art. 54 kw, który zgodnie z linią orzecniczą jest uważany za niestosowny do karania za przypisy wynikające z Ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z kilku względów. Przede wszystkim artykuły blankietowe wprost nie wskazują czynu zabronionego, tylko wskazują przepisy, gdzie takie czyny zostały określone.

Postanowienie Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 26 sierpnia 2020 r. IV Kz 261/20 na pods. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 8 lipca 2003 (sygn. P10/2):

Art. 54 kw ma charakter blankietowy i wymaga uzupełnienia przez wspomniane w nim przepisy porządkowe. Te zaś dla skutecznego uruchomienia odpowiedzialności wykroczeniowej powinny w swej treści zawierać wyraźne wskazanie, jakie są konsekwencji ich naruszenia (sankcja). Sprawca musi bowiem wiedzieć co go czeka za złamanie zakazów przewidzianych w przepisach

Analogiczna przesłanka musi zostać pełniona przy użyciu art. 116 § 1a. Tak więc sprawca za naruszenia zakazów i nakazów, musi mieć świadomość, iż dany czyn jest zabroniony i jaka czeka go za to kara. Taka informacja powinna być zawarta w ustawie nadrzędnej do rozporządzenia, najprościej poprzez odesłanie do kodeksu wykroczeń.

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

BRAK SANKCJI WYKROCZENIOWEJ

Trafnie zauważa to Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w postanowieniu z dnia 8 stycznia 2021 r. II W 2300/20:

Dodatkowo zaznaczyć należy, że w przepisach ww. rozporządzenia, ani ustawie stanowiącej podstawę do ich wydania, nie przewidziano odesłania do sankcji wykroczeniowej za nieprzestrzeganie przewidzianych w rozporządzeniu nakazów i zakazów. W tej sytuacji można uznać, że nawet jeśli ich nieprzestrzeganie może być uznane za bezprawne, to jednak nie jest ono karalne jako wykroczenie. Po drugie zaś wskazuje się, że w przepisach tych powinno być zawarte odesłanie do odpowiedzialności wykroczeniowej za ich nieprzestrzeganie. W odmiennym przypadku przyjmuje się, że przepis wprowadza normę prawną bez sankcji wykroczeniowej za jej naruszenie (zob. wyroki SN z dnia 20 października 2009 r., III KK 244/09, Lex 608038 i z dnia 20 października 2009 r., III KK 250/09, Lex nr 608044). Tego rodzaju utrwalony w orzecznictwie sposób wykładni uwzględnia prawidłowo, że odpowiedzialności karnej (w szerokim rozumieniu, obejmującym też odpowiedzialność za wykroczenia) podlega ten tylko, kto dopuścił się czynu zabronionego pod groźbą kary (art. 42 ust. 1 Konstytucji RP). Adresat przepisu powinien mieć bowiem jasny sygnał w samej treści przepisów nie tylko co do tego, że norma prawna z nich wynikająca obowiązuje i że należy jej przestrzegać, ale także, iż za niezastosowanie się do tej normy grozi kara.

Powyższe stwierdzenie dyskwalifikuje jakikolwiek mandat z tytułu rozporządzenia epidemicznego!

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

BRAK SANKCJI WYKROCZENIOWEJ

Dlatego organy nie mogą ukarać obywatela z tytułu blankietowego art. 116 kw §1a w sprawach epidemicznych. Wymierzenie kary na podstawie artykułu blankietowego *odnośnie przepisów podstawowych jest możliwe tylko wtedy, gdy naruszone przepisy porządkowe nie wykraczają poza granice upoważnienia ustawowego, a także rodzaj i granice kar oraz zasady ich wymierzania muszą zostać określone w ustawie*. Mówi o tym wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 lipca 2003 r. (sygn. P10/02) w odniesieniu do analogicznego art. 54 kw. W przypadku nowego artykułu kodeksu wykroczeń jest podobnie, więc powyższe podejrzenie popełnienia wykroczenia z art. 116 kw §1a kw jest bezpodstawne.

Aby karanie z tytułu nieprzestrzegania nakazów i zakazów było skuteczne (pomijając względy konstytucyjności zapisów), Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych musiałaby odsyłać do prawa o wykroczeniach za nieprzestrzeganie rozwiązań wynikających z przepisów art. 46b pkt 1-6; 8-13.

Przykład, jak takie odesłanie do blankietowego przepisu kodeksu wykroczeń powinno wyglądać, można zobaczyć na przykładzie art. 40. Ustawy o samorządzie gminnym:

Art. 40. Ust. 4 Przepisy porządkowe, o których mowa w ust. 3, mogą przewidywać za ich naruszanie karę grzywny wymierzaną w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach.

Tylko w takim przypadku, kiedy naruszone zostało prawo wydane przez samorząd, organy mogą karać za pomocą artykułu blankietowego 54 kw.

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

ODMOWA SPRZEDAŻY

Nowelizacja ustawy wprowadziła artykuł 46bb o następującej treści:

Nieprzestrzeganie obowiązku, o którym mowa w art. 46b pkt 13, stanowi uzasadnioną przyczynę odmowy sprzedaży, o której mowa w art. 135 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821, z późn. zm.1)

Zapis ten jest wadliwy z powodu kilku czynników:

Po pierwsze w art. 46bb jest mowa o "obowiązku" wynikającego z art 46b pkt 13, natomiast art 46b pkt 13 nie porusza kwestii żadnego "obowiązku", lecz "nakazu". Jest to fundamentalna różnica w zapisie normy, przez co de facto art 46bb pkt 13 nie odnosi się do nakazu z art. 46b pkt 13.

Po drugie podobnie jak tłumaczyliśmy to wcześniej, art 46b pkt 13 nie zawiera adresata rozwiązania, stąd też nie sklasyfikowano grupy adresatów, której można odmówić sprzedaży.

Po trzecie artykuł ten jest jaskrawie sprzeczny z art 32. Konstytucji mówiący o zakazie dyskryminacji w życiu społecznym.

W związku z powyższym norma o odmowie sprzedaży jest martwa. Oczywiście to teoria, w praktyce kiedy spotkamy się z odmową sprzedaży, trudno będzie wyegzekwować od sprzedawcy obsługi, jednak są to argumenty, z których można korzystać, by skutecznie dociekać swoich praw przed sądem

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.

MASECZKI TYLKO W STANIE KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ

Zgodnie z wyrokiem WSA w Warszawie z dnia 12 stycznia 2021 r. VII SA/Wa 1545/20:

Wprawdzie byłoby to możliwe [ustalenie rangi ustawowej dla maseczek - przyp. red.], jednak tylko w przypadku ogłoszenia jednego z trzech stanów nadzwyczajnych, np. stanu klęski żywiołowej (v. art. 228 ust. 1 i 2 i art. 232. Konstytucji RP, art. 5 ust. 1 i 2, i art. 21 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie klęski żywiołowej, Dz. U. z 2017 r. poz. 1897). Zważyć przy tym trzeba, że katalog konstytucyjnych stanów nadzwyczajnych jest zamknięty, co jest równoznaczne z zakazem ustanawiania w drodze ustawowej innych stanów nadzwyczajnych niż wymienione w art. 228 ust. 1 (TK - K 50/07). Zaistniała sytuacja epidemiologiczna mieściła się w katalogu zdarzeń, które uprawniały do wprowadzenia stanu klęski żywiołowej w oparciu o ustawę z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej, która stanowi w art. 2, że stan ten może być wprowadzony dla zapobieżenia skutkom m.in. katastrof naturalnych noszących znamiona klęski żywiołowej, a pojęcie klęski żywiołowej zostało zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy, m. in jako katastrofa naturalna, której skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, przez co z kolei rozumie się zdarzenie związane z działaniem sił natury, w tym z wystąpieniem chorób zakaźnych ludzi.

Niemniej stan ten nie został wprowadzony. Wprowadzono natomiast stan epidemii, a wcześniej stan zagrożenia epidemicznego, które nie są stanami nadzwyczajnymi w rozumieniu art. 228 Konstytucji RP.

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.

NIEZGODNOŚĆ Z ART. 52, 92 i 31 KRP

Tym samym jak zauważył WSA w Warszawie w wyroku VII SA/Wa 1545/20, nawet ustalenie ustawowej rangi dla maseczek, co stało się po 2 XII 2020 r., nie jest skuteczne bez wprowadzenia stanu nadzwyczajnego.

Idąc dalej, WSA w Warszawie stwierdza w wyroku z 28 stycznia 2021 r. VII SA/Wa 1733/20:

Zgodnie z ust. 3 art. 52 Konstytucji R.P., wolność przemieszczania się może być ograniczona wyłącznie w ustawie. Wolność ta dotyczy również braku skrępowania przemieszczania się jakimikolwiek ograniczeniami (np. odnośnie zachowania odległości od siebie, zachowania wskazanych zabezpieczeń np. w postaci zakrywania ust i nosa itp.). Owo skrępowanie bowiem, jako ograniczenie wolności konstytucyjnej, powinno wynikać z ustawy, a nie z aktu podustawowego.

Mimo, iż ustawa zezwala w rozporządzeniu uregulować aspekty techniczne nakazu zakrywania ust i nosa, dzieje się to z pogwałceniem art 92 KRP, przez brak wytycznych do wydania rozporządzenia, przez co przesłankę o której mowa w art. 52 ust. 3 KRP nie można uznać za skuteczną.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.

NIEZGODNOŚĆ Z ART. 52, 92 i 31 KRP

Kwestię tę wyjaśnia wyrok VII SA/Wa 1506/20 Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 13 stycznia 2021 r. nawiązując do WSA w Opolu:

Jak słusznie wskazał WSA w Opolu w cyt. wcześniej wyroku z 27 października 2020 r. " (...) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r., wydane na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nie spełnia konstytucyjnego warunku jego wydania na podstawie upoważnienia ustawowego zawierającego wytyczne dotyczące treści aktu wykonawczego. Ustawodawca w treści wskazanych wyżej upoważnień ustawowych nie zawarł wskazówek dotyczących materii przekazanej do uregulowania w kwestionowanym rozporządzeniu".

Na koniec w świetle wcześniej przedstawionej argumentacji warto sięgnąć do art 31 KRP:

- 1. Wolność człowieka podlega ochronie prawnej.*
- 2. Każdy jest obowiązany szanować wolności i prawa innych. **Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje.***
- 3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.*

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

BONUS

JAK ROZMAWIAĆ Z POLICJĄ?

Na koniec naszej serii poinstruujemy w jaki sposób skutecznie rozmawiać z policją.

1. Przede wszystkim trzeba być **uprzejmym i przyjaźnie nastawionym**. Rozmowę warto **nagrywać**, ale nie kierować kamery bezpośrednio na policjanta, aby nie czuł się osaczony. Niekorzystnie może wpłynąć to na atmosferę rozmowy. Warto poinformować, iż nagranie to tylko i wyłącznie dowód w **ewentualnej sprawie wykroczeniowej, karnej bądź cywilnej**. Natomiast jeśli rozmowa minie w pozytywnej atmosferze, nagranie usuniemy. Z pewnością uspokoi to funkcjonariusza, ale zarazem da mu to myślenia, że jeśli będzie zachowywał się **niezgodnie z prawem, może zostać pociągnięty do odpowiedzialności**. Ten trick wystarczy, w żadnym wypadku nie mówimy o nadużyciu uprawnień czy nielegalnych działaniach i odpowiedzialności z art 231 kk.
2. Jeśli funkcjonariusz na wstępie się nie przedstawi się lub nie zdażyliśmy tego odnotować/nagrać, warto poprosić go aby dopełnił obowiązki wynikające z przepisów **art 15. ust. 8 Ustawy o Policji (a więc z §2 ust 1. Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych obowiązków policjantów)** tj. przedstawienie się - imię, nazwisko, stopień, komenda. Umundurowany policjant **nie ma obowiązku pokazywania legitymacji**, więc taka prośba nie musi być spełniona.
3. Policjant będzie chciał nas wylegitymować w związku z **art. 15 ust. 1 pkt 1 Ustawy o Policji w zw. z art. 14 ust 1 pkt 1 Ustawy o Policji (podstawa prawna) w zw. podejrzeniem popełnienia wykroczenia z art. 116 § 1a kw, w zw. z §25 ust. 1. Rozporządzenia [...] (podstawa faktyczna)**. Znakomita większość policjantów nie będzie w stanie tego wyrecytować w poprawny sposób. Większość powie, że *na podstawie art. 15 Ustawy o Policji legitymuję Pana, gdyż nie ma Pan maseczki, co jest wykroczeniem z 116 § 1a kw*. W naszej ocenie nie ma sensu domagać się podania dokładnej podstawy faktycznej (choć policjanta jest do tego zobowiązany, jeśli go do tego wezwiemy), tak żeby nie zaogniać rozmowy. Możemy za to wyjąć pomocną dłoń i pomóc policjantowi, wypowiadając za niego dokładną podstawę prawną i faktyczną. **W tym momencie wywrze to wrażenie na policjancie i będzie wiedział, że nie rozmawia z pierwszą lepszą osobą.**

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

BONUS

JAK ROZMAWIAĆ Z POLICJĄ?

Na koniec naszej serii poinstruujemy w jaki sposób rozmawiać z policją.

4. Po dobrym wstępie **wylegitymujemy się policjantowi nie stawiając oporu**. Choć tak naprawdę wiemy, że nie popełniamy wykroczenia i legitymowanie nie ma podstawy prawnej, nie wytłumaczymy tego policjantowi, który i tak będzie dążył do naszego wylegitymowania.

5. **Postawowym błędem jest zaczynanie wywodów nt. Konstytucji i gwarantowanych praw**. To dyskwalifikuje nas, a policjant będzie chciał czym szybciej dopełnić formalności i zakończyć rozmowę. Policjanci wiedzą, że coś jest nie tak z przepisami w kontekście Konstytucji, ale nie mają uprawnień do rozstrzygania zgodności aktów niższego rzędu z Konstytucją. Policjanta obowiązują przepisy ustawy i rozporządzenia. O konstytucji mówi każdy podejrzany, więc warto się wyróżnić.

6. Najlepiej rozpocząć rozmowę od tego, że jesteśmy zwolnieni z nakazu. Policjant pewnie pomyśli, że mamy zaświadczenie lekarskie. Wówczas wymijająco stwierdzamy, że jesteśmy zwolnieni z nakazu na podstawie §25 ust 1. Rozporządzenia [...] Grzecznie wypowiadamy treść przepisu **"Do dnia ..... nakazuje się, przy pomocy maseczki, zakrywać usta i nos w określonych miejscach"**. Mówimy następnie, że sam przepis nie reguluje, kto ma się do tego nakazu stosować, a my jako "osoba przebywająca" w określonym miejscu nie jesteśmy wymienieni przez przepis. Można policjanta dopytać, czy wie kto ma się do nakazu stosować. Jeśli powie, że wszyscy, wówczas tłumaczymy, że z przepisu to nie wynika i musi być precyzyjnie sformułowany. Dla przykładu można podać paragraf dt. rękawiczek w sklepie: **"Do dnia ..... osoby przebywające na terenie [...] zobowiązane są nosić rękawiczki lub stosować płyny dezynfekcyjne"**.

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

BONUS

JAK ROZMAWIAĆ Z POLICJĄ?

Na koniec naszej serii poinstruujemy w jaki sposób rozmawiać z policją.

7. Jeśli policjant będzie równie uprzejmy i pozwoli nam mówić, można również dodać, że nawet jeśli doszlibyśmy do wniosku, że nakaz dt. wszystkich to mimo tego **rozporządzenie, ani Ustawa nie penalizuje czynów zabronionych wynikających z Rozporządzenia**. Innym słowem **w Ustawie nie jest napisane, że nie stosując się do nakazów podlegamy grzywnie**. Natomiast tylko w takim przypadku policjant może użyć artykuł blankietowy art 116 § 1a kw.

8. Policjanci mają mylne wrażenie, że otrzymali skuteczne narzędzie do wlepiania mandatów (art 116 § 1a). Należy ich zbić z tropu, mówiąc, że podobnie jak wcześniej stosowany art. 54 kw (który był masowo oddalany w sądach i policjanci o tym wiedzą), **art. 116 § 1a również nie jest skuteczny, gdyż w Ustawie o chorobach zakaźnych nic się nie zmieniło pod względem ustalenia sankcji za nieprzestrzeganie nakazów**.

9. W tym miejscu warto podać dobrze znany policjantom przykład **art. 43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości, gdzie jest określone, że "Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom określonym w art. 14 [...] podlega karze grzywny"**. Mimo, iż nie jest to przykład 1:1 odnośnie sankcji epidemicznych, podziela to na wyobraźnię policjanta, który zajmuje się również wlepianiem alkoholowych mandatów. Tłumaczymy wówczas, że **ustawa o wychowaniu w trzeźwości przewiduje sankcję za występki, dlatego policjant może w sposób prawidłowy wystawić mandat, ponieważ obywatel jest ustawowo poinformowany za co dokładnie może czekać go kara**. Natomiast ustawa o chorobach zakaźnych takiej informacji nie zawiera.

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
[NEWSMAP.PL/BIZNES](https://newsmap.pl/biznes)

BONUS

JAK ROZMAWIAĆ Z POLICJĄ?

Na koniec naszej serii poinstruujemy w jaki sposób rozmawiać z policją.

10. Często policjanci mogą skwitować całą sytuację, że ma Pan swoje racje, ale niech rozstrzygnie to sąd. W tym momencie policjant ma kolejn mylnie wrażenie, ponieważ część funkcjonariuszy na ulicy uważa, że wniosek w magiczny sposób trafi do sądu, a ten charytatywnie się wypowie po raz tysięczny w tej samej sprawie. Oczywiście w takiej sytuacji nie wyklócamy się z policjantem tylko akceptujemy jego wolę, dodając, że **ma taką możliwość, jednak zgodnie z art. 54 kodeksu w sprawach o wykroczenia, ma on teraz maksymalnie miesiąc na podjęcie działań wyjaśniających i zorientować się w prawnych realiach.**

11. Właśnie w toku tych czynności policjanci wysyłają wezwania na przesłuchanie jako osoba podejrzana o wykroczenie. Zgodnie z art. 54 § 7 kpsw, jako osoba podejrzana nie musimy iść na przesłuchanie, można takie wyjaśnienia wysłać na piśmie. **Istnieje jeszcze jedna możliwość aby zaskoczyć policjanta.** Jeśli nosimy ze sobą plecak lub torebkę, warto sobie za wczasu takie pisemne wyjaśnienia przygotować w oparciu o nasze wcześniejsze materiały i w trakcie rozmowy z policjantem te wyjaśnienia podpisać i mu wręczyć. Jest to zgodne z art. 40 oraz art. 54 § 1 kpsw, który brzmi "Czynności te w miarę możliwości należy podjąć w miejscu popełnienia czynu bezpośrednio po jego ujawnieniu." Tym samym ułatwimy pracę policjantowi, a z dużą dozą prawdopodobieństwa **po tak przeprowadzonej rozmowie policjant zakończy sprawę na pouczeniu** (również nielegalnym, ale już nie kopmy się z koniem), bądź w ogóle nie wyśle wniosku do sądu o ukaranie.

12. Natomiast, jeśli pomimo dotychczasowego przebiegu rozmowy policjant nadal będzie chciał kierować wniosek do sądu, nie oponujemy. Można jedynie dodać, że nie dzieje się to automatycznie i wysyłając taki wniosek po poczynieniu działań wyjaśniających, **policjant staje się oskarżycielem publicznym co rodzi prawne reperkusje.**

SPRAWDŹ KTÓRZY PRZEDSIĘBIORCY DZIAŁAJĄ I WSPIERAJ ICH
NEWSMAP.PL/BIZNES

BONUS

JAK ROZMAWIAĆ Z POLICJĄ?

Na koniec naszej serii poinstruujemy w jaki sposób rozmawiać z policją.

13. Jeśli policjant zakończy sprawę pomyślnie dla nas, czyli zgodnie z prawem, rozstajemy się w pozytywnej atmosferze. Warto natomiast pamiętać, iż **policjant na koniec prowadzenia czynności musi dopełnić obowiązku wynikającego z § 2 pkt 4 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych obowiązków policjantów, czyli poinformować o prawie złożenia do właściwego miejscowo prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia tych czynności.**

14. Jeśli rozmowa nie przebiegnie po Twojej myśli, w żadnym momencie nie informuj policjanta, że złożysz do niego zawiadomienie do BSWP czy prokuratury z 231 kk. Jeśli sprawa trafi do sądu i uzyskasz pozytywny dla siebie wyrok, wtedy się tym zajmiesz, na ulicy takie zapowiedzi nie są stosowne.

Podsumowanie:

1. Bądź uśmiechnięty i uprzejmy. Nie lekceważ policjanta, nie bądź arogancki. Wylegitymuj się.
2. W trakcie rozmowy kategorycznie nie używaj sformułowań "Konstytucja", "nielegalny", "bezprawny", "przekroczenie uprawnień", "231 kk", "BSWP". Nie mów też nic o politykach.
3. Bądź merytoryczny i poruszaj się tylko w obrębie ustawy i rozporządzenia. Twoją bronią jest wiedza, którą policjant w takim kalibrze nie posiada.
4. Nie dyskutuj o wirusie i zagrożeniach. Ani Ty, ani policjant nie jesteście wirusologami, natomiast obu obowiązuje prawo i w trakcie czynności tylko na jego temat możecie rozmawiać. Aby porozmawiać o wirusie, można po służbie umówić się na piwo. Żeby sprawdzić, gdzie można usiąć i leganie wypić piwo z policjantem w otwartym lokalu - sprawdź na newsmap.pl/biznes :)

POWODZENIA!